

Door het einde van zero-covid zien **Belgische bedrijven met Chinese activiteiten** hun personeel massaal uitvallen. Hoe vangen ze dat op?

‘Werknemers die besmet zijn en toch komen werken, krijgen een bonus’

Freek Evers

Tot voor kort vlogen drones boven appartementsblokken om te controleren of burgers de quarantaineregels naleefden. Nu blijven mensen zelf binnen om niet ziek te worden. Dirk Coorevits, de CEO van de siliconenproducent Soudal, schat dat ongeveer 50 procent van zijn personeel in China thuiszit met corona, of uit angst voor het virus. De siliconenproducent heeft een fabriek in de buurt van Shanghai die ongeveer zestig mensen tewerkstelt.

De Chinese economie, die tot voor kort afbrokkelde onder druk van het draconische zero-covidbeleid, worstelt nu met de gevolgen van een plotse heropening en virusuitbraken in grote steden. Vanaf 8 januari mogen de Chinezen vrij reizen en verdwijnen de beperkingen voor inkomende passagiers. Heel wat Chinese gebieden versoepelden de strenge maatregelen in december al, met alle gevolgen van dien.

Thomas Baert van CFL Flooring schat dat in de steden waar zijn Chinese vloerbedekkingsproducent actief is, Jiaxing en Wuhan, 70 tot 80 procent van de bevolking covid heeft of heeft gehad. Enkele weken geleden waren volledige departementen bij CFL afwezig. CFL Flooring geeft meer dan 3.000 mensen werk in China. In het laatste kwartaal van 2022 daalde de omzet met 30 tot 40 procent. ‘De werkloosheid in China is op dit moment hoog.’

Ook bij JBC zit ongeveer een op vier fabrieksarbeiders ziek thuis. De Limburgse kledingketen houdt al meer dan 15 jaar kantoor in Nanjing, op meer dan drie uur rijden van Shanghai. ‘De situatie is niet te vergelijken met de lockdowns in 2020. We produceren op een lager pitje, maar we kunnen blijven produceren’, zegt chief buying officer Ann Claes. De kleren die nu worden gemaakt, moeten tegen mei in de winkel liggen. Er worden op dit moment geen vertragingen verwacht. ‘Iedereen gaat wel opnieuw met een mondkapje werken.’

De bocht van 180 graden van de Chinese overheid om het zero-covidbeleid van tafel te vegen leidt tot absurde omstandigheden. CFL Flooring verdubbelt het loon van werknemers die bij een besmetting met het coronavirus toch komen werken. ‘China blijft een jungle. Dat soort kapitalistische maatregelen worden in het communistische land aanvaard, hoe gek dat ook klinkt’, zegt Baert. ‘In China wordt tout court meer met bonussen gewerkt.’ Door de stagnerende wereld-economie hebben Chinezen een stuk minder verdiend.

Geen toeval

Waarom heeft de Chinese regering net nu het slot van de samenleving gehaald? Zondag 22 januari is het Chinees Nieuwjaar, wat traditiegetrouw een gigantische volksverhuizing op gang brengt. Mensen reizen het land door in overvolle treinen, bussen en metro's om familie en vrienden in hun geboortestad of -dorp te bezoeken. ‘Onder jonge mensen leeft de vrees om ouders of grootouders te besmetten’, zegt Coorevits. ‘Landelijke ziekenhuizen zijn veel minder goed uitgerust. Bij

Ongeveer de helft van het personeel zit thuis met corona, of uit angst voor het virus.

Dirk Coorevits
CEO van Soudal

We produceren op een lager pitje, maar we kunnen blijven produceren.

Ann Claes
Chief buying officer van JBC

Ik hoop dit jaar eindelijk voor de honderdste keer naar China te kunnen reizen.

Bart Horsten
Medeoprichter van Horsten International

een grote golf worden drama's verwacht. Het valt maar te bezien of het dit jaar tot die grote volksverhuizing komt.’

‘Niets is toevallig’, zegt Bart Horsten van Horsten International, een consultancy-bedrijf dat Belgische bedrijven sinds de jaren negentig de weg toont in China. ‘In westerse media lees je veel onheilspellende berichten over chaos in de steden en overbelasting in de ziekenhuizen. Maar bij mijn collega's in Xi'an en Guangzhou is van die paniek weinig te merken.’ Hij acht het goed mogelijk dat de Chinese regering een berekende gok waagde: als de piek van de besmettingen voor Nieuwjaar valt, kunnen de Chinezen nadien uitgezikt en immuun weer aan de slag.

Ook Baert acht dat mogelijk. ‘Nieuwjaar wordt een belangrijke test voor de regering-Xi. De Chinezen stonden tot voor kort voor zo goed als honderd procent achter de regering. Dat die in de strijd tegen het virus plots het geweer van schouder verandert, doet meer vragen rijzen dan gewoonlijk. Dat is normaal.’

Terug naar China

De ondernemers gaan ervan uit dat het na het Chinees Nieuwjaar eerst nog slechter gaat met de Chinese economie voor ze kan aanknopen met groei. Wanneer dat zal zijn, durft niemand te voorspellen.

‘China is het land van de grote getallen’, zegt Horsten. Hij verwijst naar wat in Europa gebeurde toen de vaccinatiecampagne op gang kwam en het coronavirus onder controle raakte. ‘Mensen begonnen en masse geld uit te geven om weer van het leven te kunnen genieten. Ik verwacht iets gelijkaardigs in China, maar dan op veel grotere schaal. Vergeet niet dat ze met 1,4 miljard zijn.’

Ook Coorevits verwacht een forse demarrage na het herstel. Waar de grondstofprijzen en leveringstermijnen in de voorradingsketen vanuit China weer genormaliseerd waren, zou een heropleving van de economie opnieuw tot problemen kunnen leiden. ‘Gelukkig hebben we ons lesje geleerd. Waar we vroeger just in time werkten, werken we nu just in case.’ Soudal streeft ernaar altijd drie maanden te kunnen produceren zonder leveringen.

De Chinezen doen er ondertussen alles aan om van hun Nieuwjaar een kantelpunt te maken. Ze willen de economie een kickstart geven. Bij Flamingo Pet Products, een groothandel in dierenbenodigdheden uit Geel, liep al een uitnodiging binnen voor de grootste huisdierenbeurs ter wereld. ‘Normaal vindt die in november plaats, maar nu dus al in april’, zegt CEO Guy Toremans. Of hij naar China afzakt, is nog niet zeker. ‘We hebben goede contacten in China. En we hebben, net als iedereen, nog een grote voorraad uit 2022.’

Bij ondernemers als Horsten, Baert, Coorevits en Claes begint het stilaan te kriebelen om na drie jaar weer naar China te reizen. ‘Persoonlijke contacten zijn erg belangrijk’, zegt Baert, die er 14 jaar woonde. ‘Je kan die digitaal onderhouden, maar het is toch een stuk moeilijker om zo je netwerk uit te bouwen.’ Hij bereidt volop zijn reis in februari voor. Ook Horsten kan amper wachten. ‘Ik ben voor 2020 al 98 keer naar China gereisd. Ik hoop in 2023 eindelijk de honderdste keer te vieren. Dan maken we er iets speciaals van.’